

Nem eladók a főváros üzemei

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Nem eladók a főváros üzemei

Forrás: .....

Világ

Bm

(Hely)

1925. 2. 7.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Osztályozás

Tárgy

389.65

Hely

Idő

'1925'

Személy

(A Világ tudósítójától.) Amióta Budapesten időzik a főváros külföldi hitelezőinek öt szakértője, azóta egyre sűrűbben bukkan föl itt is, amott is az a kalandos hír, hogy a hitelezők az adósság fejében szeretnék megkaparítani az elektromostelepét, a villamosvasutat, a gázgyárat és esetleg a Gellért-fürdőt. A pletykaterjesztők egyrésze csak azt tudja, hogy az idegenek bérbé akarják venni ezeket a jobb jövedelmeket hajtó városi üzemeiket; a hírvivők másik csoportja azonban már föl is osztja a külföldi hitelezők között ezeket az értékes objektumokat és juttat belőle franciának, belgának, svájcinak, sőt még a Magyar—Olasz Bankról sem feledkezik meg, noha a Magyar—Olasz Banknak a főváros egyáltalában nem is tartozik. Mivel az efféle pletyka nagyon gyorsan terjed: megkérdeztük Csopor József tanácsnokot, a főváros pénzügyi osztályának vezetőjét, hogy mi igaz ezekből a hírekből:

— Ezek a hírek — mondta Csopor tanácsnok — nem felelnek meg a valóságnak. A főváros üzemei nem eladók, de eddig nem is volt szó róla, hogy a külföldi hitelezők ezekre az értékes üzemekre reflektálnának. A külföldi hitelezők a bázeli megállapodás értelmében elküldtek hozzánk öt szakértőt, hogy vizsgálják meg Budapest pénzügyi helyzetét és fizetőképességét. Tapasztalataik alapján aztán proposíciót fognak tenni a főváros külföldi adósságainak törlesztésére vonatkozólag. Ez az igazság.

Más oldalról úgy informálnak bennünket, hogy a bázeli konferencia egyik delegáltja annakidején csakugyan fölvetette, hogy nem lenne-e helyes, ha a főváros valamelyik hasznát hajtó üzemet az adósság törlesztésére értékesítenék? Ezt az ideát azonban már ott a helyszínen erőlyesen visszautasították a főváros képviselői. A főváros beleegyezése nélkül pedig a külföldi hitelezők szempontjából sem lenne célrányos az elektromos telepnek, vagy más fővárosi üzemnek az elidegenítése, mert a szolgáltatmányokat: a gáz és villany árát, valamint a villamosvasúti viteldíjat a főváros szabja meg, és ha erőszakkal vennék át az üzemeit:

mét: a szolgáltatások árát esetleg olyan alacsonyra szabná meg, hogy a hitelezők nem találnák meg a számadásukat. Ezt azonban jól tudják a hitelezők is, ép azért terveik közül már rég kihagyták az üzemek megszerzésére vonatkozó ideát.

A főváros külföldi adósságairól egyébként szó esett a nemzetgyűlésen is. Dréhr Imre nemzetgyűlési képviselő említette meg, hogy a főváros külföldi adósságainak törlesztésére körülbelül 3 millió aranykorona van beállítva az állami költségvetés kiadási rovatába, de a bevételi oldalon ezzel szemben semmi megtérítés nem szerepel. Erre Bud János pénzügyminiszter azt felelte, hogy a főváros által fizetendő megtérítés azért nem szerepel a költségvetésben, mert még nem történt megállapodás arra nézve, hogy mikor kezdődik a megtérítés fizetése.

A mi tudomásunk szerint a főváros külföldi adósságainak törlesztése tekintetében a trianoni békeszerződés különbséget tesz az arriere-ek: a háború kitörésétől a békekötésig, 1921 július 26-ig esedékessé vált tőketörlesztés és kamat megfizetése, valamint az azóta esedékessé vált törlesztő részletek megfizetése között. Az arriere-ek megfizetésére a trianoni béke-akta az államot kötelezi, és csak az azóta esedékessé vált törlesztő részleteket fogja fizetni a főváros, mert egyelőre csak előleget ad ezekre a fizetnivalókra. A villamos áramfogyasztás árának és a villamosvasúti bevételnek 10%-a erre a célra megy. Az arriere, amelyet a főváros helyett az állam fizet, és amire a költségvetésben 3 millió aranykoronát vett föl, a következő tételekből adódik:

az 1910. évi 2 millió fontsterling kölcsön városi hányomára 1923
602.389 font sterling,
az 1911. évi 105 millió fr. frk kölcsön után
után 602.389 fontsterling,
az 1914. évi 134 millió márka kölcsön után
282.984 fontsterling,
12.973.771 márka,
852.469 svájci frank,
231.965 holland forint,
1,096.032 belga frank.

Bud János pénzügyminiszternek igaz van: eddig még nem volt szó róla, hogy a főváros mi módon fogja visszafizetni az államnak az arriere-ek törlesztését, de a városházán nem is tartanak méltányosnak, és hazugságosnak, ha az állam meg akarná fizetni a várossal az arriere-eket. Nem szabad azt hinni — mondják a városházán —, hogy ezeket a külföldi kölcsönöket a főváros a kormány jóváhagyásával vette föl, és a főváros teljesen ártatlan benne, hogy ezeket a külföldi adósságokat nem törlesztette, részint azért, mert megakasztotta benne a háború, amelyet a kormány indított és végül a kormány tiltotta meg a háború alatt a külföldi adósságok törlesztését.